

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 20. 3. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0056/SO/2024

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. 0056/SO/2024 Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o postúpení podnetu.

T: 2. 4. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 20. 3. 2024

Podnet na preverenie č. 0056/SO/2024 zaevidovaný dňa 28. 12. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: upútavka Krampus: Chod' do čerta!
Deň a čas vysielania: 27. 12. 2023 18:15:11 hod. a 20:30:40 hod.
Označenie podľa JSO: 15

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Dátum: 13. 3. 2024

OBSAH PODNETU:

„dobrý deň chcem upozorniť na, podľa mojho názoru, nevhodne odvysielanú upútavku. TV JOJ dňa 27.12.2023, počas Troch orieškov pre Popolušku cca o 18:00, a opakovane o 20:30 Veľmi nevhodne zaradená upútavka na horor Krampus 2 (18) počas programu pre deti „Tri oriešky pre Popolušku“ (12r.). Opakovane o 20:30. Nevieť ako je nastavená legislatíva, no nemyslím si, že je vhodné vysielat' reklamy a upútavky na program 18r. (Horor, násilie, sex...) počas vysielanie pre deti označený 12. (rozprávky).“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

3) Zobrazovanie neodôvodneného násillia na účely tohto zákona je šírenie správ, slovných výpovedí alebo obrazov, kde sa násillný obsah dostáva neopodstatnene do popredia vzhľadom na kontext týchto správ, slovných výpovedí alebo obrazov.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

§ 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

„Do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona zostáva v platnosti a účinnosti vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov.“

§ 108 Výkon štátnej správy

3) *Komisia na ochranu maloletých vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.*

§ 132

1) *Orgánmi dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona sú*

- a) *regulátor,*
- b) *úrad,*
- c) *komisia na ochranu maloletých.*

§ 150

11) *Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie.*

Zákon č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Komisia

§ 14a

Pôsobnosť komisie

1) *Zriaďuje sa komisia ako osobitný orgán koregulácie pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní*
a) *jednotného systému označovania podľa § 12 a.*

Stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Ako z vyššie uvedeného textu podania vyplýva, podávateľ namieta nevhodné zaradenie upútavky vo vzťahu k maloletým, podľa neho išlo o zaradenie upútavky na horor s označením ako nevhodnej pre maloletých do 18 rokov. Upútavka mala byť odvysielaná v prerušení programu *Tri oriešky pre Popolušku* ¹² vo vysielaní programovej služby JOJ dňa 27. 12. 2023 o cca 18:15:11 hod. a vo vysielaní o 20:30:40 hod.

Podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách je orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa citovaného zákona aj **Komisia na ochranu maloletých**. Tá podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom citovaným zákonom. Z uvedeného vyplýva, že posúdenie zákonnosti namietaného obsahu je v kompetenciách Komisie na ochranu maloletých.

V zmysle § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého, cit.: „*Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,*“ navrhujeme postúpiť podnet č. 0056/SO/2024 Komisii na ochranu maloletých.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0056/SO/2024)

Monitorované vysielanie: upútavka Krampus: Chod' do čerta!
Deň vysielania: 27. 12. 2023
Čas vysielania: o cca 18:15:11 hod.
JSO: 15

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

17:09:50 prebiehajúci program reklamný blok

17:11:10 obrazovo - zvukový predel

obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE

obrazovo - zvukový predel

sponzorské odkazy Prima banka, Hyundai, Plustelka, Marťankovia

17:12:01 začiatok programu Tri oriešky pre Popolušku 12

17:39:27 sponzorský odkaz Prima banka

obrazovo - zvukový predel

– upútavka

obrazovo - zvukový predel

17:40:03 – 17:46:11 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

obrazovo - zvukový predel s titulkom Nadačná reklama

nadačný odkaz Dobrý anjel

obrazovo - zvukový predel s titulkom Nadačná reklama

– upútavky

obrazovo - zvukový predel

17:48:36 pokračovanie programu Tri oriešky pre Popolušku 12

18:08:25 obrazovo - zvukový predel

– upútavka

obrazovo - zvukový predel

18:08:48 – 18:15:07 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

18:15:11 upútavka Krampus, chod' do čerta! 15 (21 sek.)

V strede tmavého pozadia evokujúceho vesmír je veľký titulok LEGENDA.

Ženský hlas mimo obraz: „Neprišiel odmeňovať, ale trestať!“

Záber na tmavú miestnosť s drevenou skrinkou, drevenými boxami, predmetom, ktorý je prikrytý alobalom. Vpredu je rozvinutá rolka baliaceho papiera. Stred miestnosti čiastočne osvetľuje žiarivé svetlo z akéhosi krbu či pece. Pred ním stojí väčší neurčitý predmet v tvare kvádra.

Prestrih na tvár malého chlapca, ktorý v ľavej časti obrazovky opatrne vyzerá spoza steny a uprene na niečo hľadá. V pozadí stojí mierne rozostretá postava pravdepodobne ženy, ktorá pri stole so zapálenými sviečkami nalieva bližšie neurčený nápoj.

Opäť strih na slabo osvetlenú miestnosť zariadenú nábytkom. Na stene visia obrazy. Zo stropu sa zrazu zosunie nadol veľký kovový hák.

V strede tmavého pozadia evokujúceho vesmír je zobrazený titulok OŽÍVA.

Mladé **dievča** beží počas metelice zimnou zasneženou krajinou s volaním: „*Pomóóó!*“

Prestrih na živé pohybujúce sa perníkové figúrky pred chalúpkou postavenou z perníkov. Perníkové figúrky držia neurčitý veľký predmet pripomínajúci nitovacu pištoľ a na tvárach im pohráva úsmev.

Nejaká postava snímaná zozadu v kuchyni neurčitém predmetom, z ktorého šľahajú iskry, mieri na kuchynský drez.

V prestrihu z dreveného brvna padá veľký biely operenec z rozprestretými krídlami s tvárou pripomínajúcu bábiku s obrovskými očami. Oproti nemu stojí menšia postava, otočená chrbtom do kamery.

Žena s výrazom hrôzy v tvári visí a drží sa členkov nôh nad jej hlavou.

Detailná tvár **muža** s nahnevaným výrazom, otočený tvárou do kamery hovorí niekomu, stojacemu oproti nemu chrbtom do kamery: „*Doraz ho!*“. Postava sa nedá rozoznať.

Tvár ženy v tmavom prostredí s výrazom hrôzy vystiera ruku a snaží si pred niečím kryť tvár.

Smerom do kamery sa pomerne rýchlo približuje šedá chlpatá príšerka s vycerenými zubami, pripomínajúca plyšového medvedíka.

Hlas ženy: „*S radostou!*“ V zábere je staršia žena s dlhou strelnou zbraňou otočenou bokom od kamery. Po výstrele zo zbrane vyletia záblesky. Prestrih na perníkové figúrky na pozadí perníkového domčeka sú zasiahnuté strelou a vyletia do vzduchu.

Detailný záber na figúrku škriatka v bordovom klobúku, v tmavom prostredí, ktorý škodoradostne tleska rukami a smeje sa.

Pohľad zhora na mesto počas snehovej metelice, domy majú rozsvietené okná i vianočné stromčeky v okolí domov.

Uprostred snehovej metelice stojí mladé dievča v baranici a skúmavo sa obzerá okolo seba.

Prestrih na ženu v snehovej metelici, ktorá sa s výkrikom a rukami vystretými nad hlavou prepadá do jamy v snehu. Jama sa za ňou takmer bez stopy zavrie.

Mladý chlapec zaborený po kolená v snehu s paličkou v pravej ruke stojí oproti obrovskému zvieraťu Krampusovi s rohami a reťazou okolo hlavy, snímaného zozadu. Jeho postavu vidno iba čiastočne.

Hlas mimo obraz: „*Krampus: Chod' do čerta! Dnes o 23:25 na JOJke.*“

Cez obrazovku sa zľava doprava presúva grafický červený pás s bielym textom S VAMI.

Po jeho prechode je v detailnom zábere tvár malého chlapca, ktorý sa zahryzne do hlavy perníkovej figúrky.

Z ľavej strany sa do polovice obrazovky presúva na zelenom podklade s balíčkami a malou hračkou zelený obdĺžnik v bielom ráme s textom písaným bielou farbou: KRAMPUS: CHOĎ DO ČERTA! A menším písmom: DNES a svetlozeleným 23:35

V pravej polovici obrazovky tvár dieťaťa vystrieda záber na perníkovú figúrku s vystrašeným výrazom v tvári, ktorú držia niečie ruky.

Upútavka obsahuje hudobný podmaz.

– upútavky

obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE

sponzorský odkaz Prima banka

18:17:39 pokračovanie programu Tri oriešky pre Popolušku 12

18:38:48 sponzorský odkaz Prima banka

obrazovo - zvukový predel

– upútavka

obrazovo - zvukový predel

18:39:24 – 18:45:22 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE
sponzorský odkaz Prima banka

18:47:58 pokračovanie programu *Tri oriešky pre Popolušku* (12)

18:59:05 záver programu *Tri oriešky pre Popolušku* (12)
sponzorské odkazy Prima banka, Marťankovia, Plustelka, Hyundai

obrazovo - zvukový predel
sponzorské odkazy Superlove.sk obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE

18:59:59 koniec záznamu vysielania

* * *

Monitorované vysielanie: upútavka Krampus: Choď do čerta!
Deň vysielania: 27. 12. 2023
Čas vysielania: o cca 18:30:40 hod.
ISO: (15)

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

20:14:53 prebiehajúci program *Tipos*

20:16:19 záver programu *Tipos*

obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE
obrazovo - zvukový predel
sponzorské odkazy Lunestil, Tipsport

20:16:52 začiatok programu *Šport*

20:23:05 záver programu *Šport*

sponzorské odkazy Lunestil, Tipsport

obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE
sponzorské odkazy Prima banka, Lidl, Emefka

20:24:08 začiatok programu *Najlepšie počasie*

20:30:03 záver programu *Najlepšie počasie*

sponzorské odkazy Prima banka, Emefka, Lidl
obrazovo - zvukový predel

20:30:40 upútavka *Krampus, chod' do čerta!* (15) (21 sek.)
Obsah upútavky bol totožný s upútavkou vysielanou o 18:15 h

obrazovo - zvukový predel
20:31:05 – 20:35:40 reklamný blok
obrazovo - zvukový predel
obrazovo - zvukový predel Silvester na JOJKE
sponzorské odkazy Prima banka, Goral vodka, Billa

20:36:26 začiatok programu *Rýchlo a zbesilo: Hobbs a Shaw*

20:39:59 koniec záznamu vysielania